

۲۰۳۹۷۸۰
۱۳۰۵

مبانی تجوید قرآن کریم

اسم الخط عربی (عثمان طه)

سیروس معینی

www.ketab.ir

سرشناسه	: معینی، سیروس، ۱۳۴۷ -
عنوان و نام پدیدآور	: مبانی تجوید قرآن کریم: رسم الخط عربی (عثمان طه) / سیروس معینی.
مشخصات نشر	: تهران: آمه، ۱۳۹۸.
مشخصات ظاهری	: [۶۸] ص.: جدول.
شابک	: ۹۷۸-۶۰۰-۸۵۵۷-۲۶-۵
وضعیت فهرست نویسی	: فیبا
یادداشت	: کتابنامه: ص. [۶۸].
موضوع	: قرآن -- تجوید -- راهنمای آموزشی
موضوع	: Quran -- Recitation -- Study and teaching:
موضوع	: قرآن -- قرائت -- راهنمای آموزشی
موضوع	: Quran -- Readings -- Study and teaching:
رده بندی کنگره	: BP۷۴/۵
رده بندی دیویی	: ۲۹۷/۱۵۱۰۷
شماره کتابشناسی ملی	: ۵۷۳۳۱۹۲

انتشارات آمه

میدان فردوسی - خیابان فرصت - ساختمان ۵۴ تلفن: ۸۸۱۴۷۰۴۴-۸۸۳۱۹۵۵۸

مبانی تجوید قرآن کریم

رسم الخط عربی (عثمان طه)

نویسنده: سیروس معینی

ناشر: آمه

حروفچینی و لیتوگرافی: واحد فنی انتشارات

۸۸۳۴۸۹۹۱ - ۸۸۳۱۹۵۵۷

نوبت چاپ: اول - ۱۳۹۸

تیراژ: ۵۰۰ نسخه

قیمت: ۲۰,۰۰۰ تومان

چاپ و صحافی: خجسته

فروش اینترنتی از طریق سایت آی کتاب www.iiketab.com

ISBN: 978-600-8557-26-5

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۸۵۵۷-۲۶-۵

فهرست

۷	مقدمه
۱۱	مقدمه‌ای در خصوص اهمیت فصیح‌خوانی و علم تجوید
۱۱	فصیح‌خوانی قرآن کریم
۱۱	اصول مهم در آموزش فصیح‌خوانی (یادگیری لحن و لهجه عربی)
۱۱	تجوید قرآن کریم
۱۱	مخرج حرف
۱۱	صفات حرف
۱۱	احکام حرف
۱۲	ترتیل (روش قرائت قرآن)
۱۲	انواع قرائت
۱۲	۱- قرائت تحقیق
۱۳	۲- قرائت تدوین
۱۳	۳- قرائت حشر
۱۳	استعاذه و تسبیح
۱۴	اصول وقف و ابتداء در قرائت قرآن
۱۴	علامات وقف
۱۴	مر = وقف لازم
۱۷	قلی = وقف جائز
۱۵	ج = وقف جائز
۱۵	صلی = وقف جائز
۱۶	وقف معانقه
۱۶	لا = وقف ممنوع
۱۶	انواع وقف
۱۷	۱- وقف ابدال
۱۸	۲- وقف اسکان
۲۱	نکاتی در مورد همزه قطع (ء)
۲۲	همزه وصل (أ)
۲۲	تعریف همزه وصل
۲۳	تعیین حرکت همزه وصل در شروع به کلمه
۲۳	۱- حرف
۲۳	۲- اسم
۲۴	۳- فعل
۲۶	روش صحیح تلفظ حرکات عربی
۲۶	حرکات کوتاه (فتحه - کسره - ضمه)
۲۶	فتحه (ـَ)
۲۷	کسره (ـِ)
۲۷	ضمه (ـُ)
۲۸	روش صحیح تلفظ حروف
۲۸	نحوه تلفظ ۱۰ حرف ویژه
۲۸	۱- حرف ث
۲۹	۲- حرف ح
۲۹	۳- حرف ذ
۳۰	۴- حرف ص
۳۱	۵- حرف ض
۳۱	۶- حرف ط
۳۲	۷- حرف ظ

۳۲		۸- حرف ع
۳۳		۹- حرف غ
۳۳		۱۰- حرف و
۳۴		صفات حروف
۳۵		صفت استعلاء
۳۵		حروف استعلاء
۳۵		دو نکته بسیار مهم در مورد تلفظ حروف استعلاء
۳۶		تلفظ صحیح حروف استعلاء
۳۶		حرف ص
۳۶		حرف ض
۳۶		حرف ط
۳۷		حرف ظ
۳۷		حرف خ
۳۸		حرف ع
۳۸		حرف و
۳۸		صفت استعلاء
۳۹		صفت قلبیه
۴۱		صفت لین
۴۱		احکام حروف
۴۱		تفخیم و ترقیق
۴۲		تفخیم
۴۲		ترقیق
۴۲		تغلیظ و ترقیق حرف ل
۴۲		تغلیظ ل
۴۳		ترقیق ل
۴۳		تفخیم و ترقیق حرف ر
۴۴		موارد تفخیم حرف راء
۴۵		جدول الف
۴۵		موارد ترقیق حرف ر
۴۵		جدول ب
۴۶		احکام نون ساکن و تنوین
۴۶		۱- اظهار
۴۸		۲- ادغام
۵۰		۳- اقلاب
۵۱		۴- اخفاء
۵۱		روش اجرای اخفاء
۵۴		احکام میم ساکن
۵۵		۱- ادغام میم ساکن
۵۵		۲- اخفاء میم ساکن
۵۵		نحوه اخفاء میم ساکن نزد حرف ب
۵۶		۳- اظهار میم ساکن
۵۶		احکام مد و قصر
۵۶		تعاریف
۵۷		انواع مد
۵۷		انواع مد غیر طبیعی
-		۱- مد متصل
۵۷		۲- مد منفصل
۵۸		۳- مد عارضی
۵۹		۴- مد لازم
۵۹		۵- مد لین
۶۰		سکت در قرآن
۶۱		سجده‌های تلاوت
۶۲		مواضع چهار گانه سجده تلاوت
۶۶		منابع و مراجع

مقدمه:

إِنَّ هَذَا الْقُرْآنَ يَهْدِي لِلَّتِي هِيَ أَقْوَمُ وَيُبَشِّرُ الْمُؤْمِنِينَ الَّذِينَ يَعْمَلُونَ
الصَّالِحَاتِ أَنَّ لَهُمْ أَجْرًا كَبِيرًا

«همانا این قرآن خلق را به راست‌ترین و استوارترین طریقه هدایت می‌کند و اهل ایمان را که نیکوکار باشند به اجر و ثواب عظیم بشارت می‌دهد.»
(سوره اسراء - آیه ۹)

حمد و سپاس بیکرین خداوند قادر متعال را که بر اساس لطف و رحمت بی‌انتهایش، کلام وحی (قرآن کریم) را بر ما فرمود و آن را ذکری برای عالمیان قرار داد و پیروی از آن را وسیله هدایت و رستگاری انسان قرار فرمود. قرآن، معجزه‌ایست جاوید در تمام اعصار. زبان در توصیف اوصاف ذات الهی و کتاب با عظمتش «قرآن کریم» بسی قاصر و زیون است:

خداوند در سوره نور می‌فرماید: «خدا نور آسمانها و زمین است»

﴿اللَّهُ نُورُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾

(نور- ۳۵)

و در سوره نساء، کلام مبارکش، قرآن کریم را نور مبین می‌کند و می‌فرماید: «ای مردم برای هدایت شما از جانب خدا برهانی محکم آمد. نور تابان و آشکار به شما فرستادیم.»

يَا أَيُّهَا النَّاسُ قَدْ جَاءَكُمْ بُرْهَانٌ مِّن رَّبِّكُمْ وَأَنزَلْنَا إِلَيْكُمْ نُورًا مُّبِينًا

(نساء- ۱۷۴)

لذا قرآن نوربست که از منبع نور فیض لایتناهی خداوند، برای هدایت بشر نازل گردیده است.

البته در بیان عظمت و اهمیت کتاب مبارک قرآن کریم آیات فراوانی در کلام وحی آمده است که ما فقط به یک آیه دیگر بسنده می‌کنیم:

لَوْ أَنزَلْنَا هَذَا الْقُرْآنَ عَلَىٰ جَبَلٍ لَّرَأَيْتَهُ خَاشِعًا مُّتَصَدِّعًا مِّنْ خَشْيَةِ اللَّهِ

(احسر- ۲۱)

«اگر ما این قرآن را بر کوه نازل می‌کردیم مشاهده می‌کردی که کوه از ترس و عظمت خدا خاشع و ذلیل و متلاشی می‌گشت.»

آقایان استاد سید محسن موسوی بلده، استاد سید حسن طالبی تربیتی، استاد محمد بنیادی، استاد سبزیعلی و استاد فریین کمال تشکر و قدردانی را دارم. همچنین از تشویقات، توجهات و زحمات دلسوزانه و بی دریغ چندین ساله دوست عزیزم جناب آقای (استاد امیر رجب دوست) در خصوص ایجاد انگیزه و استمرار در جهت فعالیت‌های قرآنی، صمیمانه تشکر می‌نمایم. همچنین از همه دوستان و عزیزان و همکاران محترمی که به هر نوعی مشوقم بوده‌اند قدردانی می‌کنم. در پایان از اساتید ارجمند و صاحب‌نظران بزرگوار، خواهشمندم حقیر را از نظرات، پیشنهادات و انتقادات گرانمایه خود محروم نفرمایند. روز افزون دانش پژوهان قرآن کریم و قاریان محترم قرآن مجید: با آرزوی موفقیت.

سیروس معینی
خرداد ۱۳۹۸